

एकात्मिक बाल विकास सेवा योजने अंतर्गत
राज्यातील अंगणवाडी केंद्रांमध्ये Fiber
Reinforced Polymer (FRP) शौचालय उभारणी
करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महिला व बाल विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: एबावि-२०२४/प्र.क्र.१४९/का.६
नवीन प्रशासन भवन, ३ रा मजला,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक :- २९ जानेवारी, २०२५

वाचा :- (१) आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, नवी मुंबई यांचे पत्र जा.क्र.एबाविसेयो/अंगणवाडी/का-
७/२०२४-२५/५६६९, दि.०७.१०.२०२४.
(२) शासन पत्र, महिला व बाल विकास विभाग क्र.एबावि-२०२४/प्र.क्र.१४९/का.६, दि.११.१०.२०२४.
(३) आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, नवी मुंबई यांचे पत्र जा.क्र. एबाविसेयो/का-७/FRP-
Toilet/२०२४/नागपूर कॅम्प/२५, दि. १८.१२.२०२४.

प्रस्तावना :-

केंद्र पुरस्कृत एकात्मिक बाल विकास सेवा योजनेतर्गत स्वमालकीच्या इमारतीतील शौचालय सुविधा
उपलब्ध नसणा-या अंगणवाडी केंद्रांना केंद्र हिस्सा ६०% व राज्य हिस्सा ४०% यानुसार प्रति शौचालय एकूण रु.
३६,०००/- प्रमाणे शौचालय बांधकामाकरिता निधी अनुज्ञेय करण्यात आला आहे. सदर निधीच्या मर्यादेत
राज्यातील ९६६४ अंगणवाडी केंद्रांमध्ये Fiber- Reinforced Polymer (FRP) Toilet शौचालय उभारणी करण्यास
मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

एकात्मिक बाल विकास सेवा योजनेतर्गत राज्यातील ९६६४ अंगणवाडी केंद्रांमध्ये Fiber- Reinforced
Polymer (FRP) Toilet चा खालील पात्र निविदाधारकांकडून पुरवठा व उभारणी करण्यास व त्याकरिता येणा-या
एकूण रुपये ३४,७४,४९,७९२/- (रुपये चौतीस कोटी चौ-याहत्तर लाख एकोणपन्नास हजार सातशे ब्यान्नव फक्त)
(सर्व करासहित) एवढ्या खर्चास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.:-

अ. क्र.	L१ निविदा-धारकांचे नांव	साहित्याचे नांव	अंगणवाडी केंद्राची संख्या	पुरवठ्याची एकुण संख्या	प्रति संच किंमत रुपये (सर्व करासहित)	एकुण खरेदीची किंमत रुपये (सर्व करासहित)
१	मे. क्रांती ग्लास फायबर इंडस्ट्रिज, पुणे	Fiber-reinforced polymer (FRP) Toilet	३२२२	३२२२	३५,९५३	११,५८,४०,५६६
२	मे. माविन अधेसिंह प्रा.लि., पुणे		३२२१	३२२१	३५,९५३	११,५८,०४,६१३
३	मे. झिरो डि इन्डस्ट्रिज प्रा. लि, लातूर		३२२१	३२२१	३५,९५३	११,५८,०४,६१३
एकूण			९६६४	९६६४	३५,९५३	३४,७४,४९,७९२

२. सदर आदेश खालील अटी व शर्तीच्या अधिन राहून निर्गमित करण्यात येत आहेत:-

- १) सदर साहित्य पुरवठा व उभारणी करतांना निविदेतील अटी व शर्तीची पूर्तता करण्याची तसेच निविदेत स्पष्ट केल्याप्रमाणे (Specification प्रमाणे) पुरवठा व उभारणी केली जाईल याची दक्षता आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, महाराष्ट्र राज्य, नवी मुंबई यांनी घ्यावी.
- २) सदरचा निधी शासनाच्या विहित धोरणानुसार व कार्यपद्धतीनुसार तसेच उपलब्धतेनुसार खर्च करणे आवश्यक राहिल, याची जबाबदारी आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, महाराष्ट्र राज्य, नवी मुंबई यांची राहिल. उपरोक्त नमूद दर पुढील १ वर्ष कालावधीसाठी लागू राहतील. त्यानुसार निविदाधारकाकडून केंद्र शासनाकडून मंजूर निधीच्या मर्यादेत FRP Toilet साहित्य खरेदी करण्याकरिता प्रशासकीय मान्यता देण्यात येईल.
- ३) पुरवठादारांनी वरीलप्रमाणे Fiber-reinforced polymer (FRP) Toilet साहित्य यांचा पुरवठा व उभारणी अंगणवाडी स्तरापर्यंत करावा. पुरवठाधारकांकडून सदर साहित्य पुरवठा व उभारणी विहित कालावधीत होण्यासाठी अंतिम दिनांक पुरवठाधारकांना बंधनकारक करण्यात यावा.
- ४) पुरवठा केलेल्या बाबीवर आयसीडीएस अंतर्गत वापरासाठी / शासनामार्फत पुरवठा असा शिक्का मारलेला किंवा लेबल लावलेला असावा. FRP Toilet साहित्य पुरवठा / उभारणी व खर्च यामध्ये अनियमितता झाल्यास वा लेखा आक्षेप उद्भवल्यास त्याची जबाबदारी आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, महाराष्ट्र राज्य, नवी मुंबई यांची राहिल.
- ५) उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाच्या दिनांक १ डिसेंबर, २०१६ च्या शासन निर्णयातील खरेदी धोरणातील तरतुदीचे काटेकोरपणे पालन करण्यात यावे.
- ६) निविदाधारकांनी निविदा भरताना FRP Toilet साहित्याचा जो नमुना आयुक्तालयास सादर केलेला आहे त्याच साहित्याचा पुरवठा पुरवठाधारकाकडून करण्यात आलेला आहे याची शहानिशा आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, महाराष्ट्र राज्य, नवी मुंबई यांनी करून घ्यावी.
- ७) सदर आदेशानुसार मागणीप्रमाणे प्रत्यक्षात पुरवठा झालेला आहे, याची खातरजमा करून आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना यांनी अभिप्रायासह संबंधितांची देयके अदा करण्याबाबतचा प्रस्ताव आवश्यक त्या दस्तावेजासह शासनास मान्यतेस्तव सादर करावा. त्या नुसार शासनाने मान्यता दिल्यानंतर पुढील कार्यवाही करावी.

३. सन २०२४-२५ या आर्थिक वर्षात सदर प्रयोजनाकरिताचा खर्च हा केंद्र हिस्सा ६०% (२२३६ २०४८) व राज्य हिस्सा ४०% (२२३६ २०५७) या लेखाशीर्षातर्गत ३१- सहायक अनुदाने (वेतनेतर) या उद्दिष्टाखाली उपलब्ध होणा-या तरतुदीमधून SNA प्रणालीद्वारे भागविण्यात यावा.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५०१२९१७२७५९७०३० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(वि. रा. ठाकूर)
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा. मंत्री, महिला व बाल विकास यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- २) आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, महाराष्ट्र राज्य, रायगड भवन, नवी मुंबई,
- ३) सर्व विभागीय उपायुक्त (महिला व बाल विकास),
- ४) सर्व जिल्हा कार्यक्रम अधिकारी (महिला व बाल विकास), जिल्हा परिषद,
- ५) सर्व बाल विकास प्रकल्प अधिकारी (ग्रामीण / नागरी / आदिवासी) प्रकल्प,
- ६) महालेखापाल लेखा परिक्षा, महाराष्ट्र-१, मुंबई,
- ७) महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता / लेखा परिक्षा, महाराष्ट्र-२, नागपूर,
- ८) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
- ९) जिल्हा कोषागार अधिकारी, ठाणे,
- १०) अपर कोषागार अधिकारी, सीबीडी, बेलापूर, नवी मुंबई,
- ११) निवासी लेखापरिक्षा अधिकारी, मुंबई,
- १२) निवड नस्ती -का-६.